

Cēsu novada Tūrisma attīstības aģentūra darbu sāka 15.septembrī. Ir apstiprināta Cēsu novada tūrisma attīstības stratēģija 2022.-2026.gadam. Tajā skaidrota tūrisma nozares attīstības plānošana un veicināšana apvienotā novada teritorijā.

Dokuments ir ne tikai ceļa karte, kā veiksmīgi attīstīt tūrisma, bet arī pamats jaunas tūrisma jomas pārvaldības izveidei, kas balstīta gan dažādo teritoriju un to cilvēku, gan ar tūrisma saistītu nozaru sadarbībā, resursu ekonomijā un ilgtspējas nodrošī-

nāšanā.

Iepriekš katrā no septiņiem novadiem šai nozarei bija savi risinājumi.

“Tūrisms un kultūra ir ietilpīgas nozares gan resursu, gan pārvaldības ziņā. Bija plaša diskusija, vai tūrisms papildina kultūru, vai tā tomēr ir uzņēmējdarbība. Pašvaldībai pieder pilis un muižas, Cēsīs būs izziņas centrs, bet tā ir tikai desmitā daļa, kas tiek piedāvāta tūrismam. Pārējais ir uzņēmēju ziņā,” saka Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs un uzsver, ka sadarbību veido cilvēki, nevis modeļi vai struktūras.

“Aģentūras pirmais darbs ir reorganizēt tūrisma pārvaldību pašvaldībā, apvienojot to vienā

iestādē, lai no jaunā gada sākam strādāt visi kopā,” uzsver Cēsu novada Tūrisma attīstības aģentūras direktore Madara Lasmane un pastāsta, ka aģentūrā patlaban strādā 18 bijušo novadu tūrisma speciālisti. “Jāizvērtē, ko kurš aģentūrā vislabāk varētu darīt, kāds darbs kuram būtu piemērotāks, jo vajag projektu vadītāju, mārketinga speciālistu.

Līgatnē un Cēsīs bija tūrisma un kultūras aģentūras, nozares atdalot, jāsaprot, kas uz kuru vairāk attiecas,” stāsta direktore un piebilst, ka ir arī jautājumi, par kuriem tiek diskutēti. Piemēram, vēsturiski Cēsīs atbildīgā par četrām sabiedriskajām tualetēm bija Cēsu Kultūras un Tūrisma aģentūra. Vai tas tūrisma aģentū-

ras pienākums vai tomēr vairāk nepiederētos Īpašumu apsaimniekošanas pārvaldei?

“Darāmā ir daudz, arī jāizstrādā nākamā gada budžets, cenrāži tūrisma objektos, lai 1.janvārī varētu veiksmīgi sākt darbu,” saka M.Lasmane.

Direktore atzīst, ka tūrisma uzņēmēji ir ļoti aktīvi, viņiem rūp ne tikai savs bizness, sava sēta, arī apkārtējā vide, sadarbība, infrastruktūras sakārtošana, attīstība. Viņiem ir plašs skatījums. “Nākotnes ceļš noteikti ir aģentūras un tūrisma uzņēmēju sadarbība. Nākamnedēļ būs novada uzņēmēju tikšanās, mēģināsim atrast labāko instrumentu, kā uzņēmēji varētu iesaistīties pašvaldības lēmumu pieņemšanā. Varbūt

izveidot padomi, un vadītājs informē par to, kas uzņēmējiem svarīgi, savukārt aģentūra var palīdzēt risināt jautājumus,” stāsta M.Lasmane un uzsver, ka ļoti svarīgi ir tikties ar tūrisma uzņēmējiem, lai gan veidotu sadarbību, gan plašāku piedāvājumu, gan izziņātu viņu problēmas.

“Speciālisti strādā pie jauna Cēsu novada tūrisma zīmola, vienotas mājaslapas. Līgatne, Straupe, Piebalga un Āraiši ir atpazīstami, tie jāstiprina, lai piesaistītu tūristus arī citiem objektiem novadā, lai viņi varētu atklāt vērtības un bagātības, ar ko lepojāties. Kopīgajam un atšķirīgajam novada pagastos jāveido vienots tīkls, kopējs zīmols,” saka M.Lasmane. □

Par piedāvājamu gādās uzņēmēji, par vidi jā rūpējas vietvarai

Lai pilnveidotu tūrisma uzņēmējdarbības iespējas, pašvaldībai un uzņēmējiem daudz darāms kopā. Tā tikšanās laikā atzina Līgatnes tūrisma uzņēmēji un Cēsu novada pašvaldības pārstāvji.

Līgatne piesaista tūristus

Līgatnes tūrisma uzņēmēji uz tikšanos bija uzaicinājuši gan novada domes priekšsēdētāju Jāni Rozenbergu un domes Uzņēmējdarbības un attīstības komitejas priekšsēdētāju Indriķi Putniņu, gan jaunās aģentūras direktori Madaru Lasmani.

Gaujas Nacionālā parka tūrisma biedrība uztur zīmolu “Enter Gauja”. Biedrībā ir vairāk nekā 50 dalībnieki - uzņēmēji, sešas pašvaldības, Vidzemes Augstskola un Dabas aizsardzības pārvalde. Zīmols “Enter Gauja” pēdējos četros gados kļūst atpazīstams Eiropā. Ar zīmolu “Līgatnes takas” savukārt strādā visi Līgatnes uzņēmēji.

“Līgatnes Tūrisma informācijas centrs (TIC) apzinājis uzņēmējus, par viņiem ir informācija sociālajos tīklos, *visitligatne.lv*. Veidojam nedēļas nogales piedāvājumus. Taču ne visi laikus sagatavojusi piedāvājumus, ne vienmēr ir, ko reklamēt. Tad atgādinām, kādi uzņēmēji darbojas Līgatnē. Mūsu uzņēmējus reklamē arī Cēsu tūrisma lapā. Tas tiek darīts ikdienā,” stāstīja Līgatnes Tūrisma informācijas centra vadītāja Santa Jermičuka.

J.Rozenbergs uzsvēra, ka Līgatne ir izcils piemērs iekšzemes tūrismā. “Pēdējās brīvdienās cilvēku te bija vairāk nekā Cēsīs. Jāvērtē, vai tūristam Līgatnē ir, ko darīt trīs dienas, ārvalstu tūrists

jāprot noturēt iespējami ilgāk. Izstrādāta tūrisma attīstības stratēģija, stādā TIC, bet, lai cilvēkiem būtu, ko redzēt, tas ir uzņēmēju ziņā,” sacīja novada vadītājs. Viņš arī atklāja pārredzamas nākotnes ieceres, kas veicinās tūrisma attīstību.

Aizvien reālākas kļūst sarunas par tiltu pār Gauju Līgatnē. “Tā vairs nav utopija, arī “Latvijas valsts ceļi” gatavi sakārtot ceļu uz Straupi, ja novads uzbūvēs tiltu. Prāmim sava vieta, vai tam jāpaliek, to rādīs laiks. Par velociņģu bija diskusijas, tas vedīs gar šoseju.

Līgatnes rehabilitācijas centra siltināšanai mēģina saņemt finansējumu. Līgatnē nākamā prioritāte - Brīvības ielas sakārtošana. Jāsakārto laivošanas tūrisms. Infrastruktūras sakārtošanai Gaujas krastā daudz darāmā. Jādiskutē, vai uzņēmējiem, kuri daudz investējuši novadā, pašvaldībai jāpiešķir nekustamā īpašuma nodokļa atlaide,” pastāstīja J.Rozenbergs.

Vide un infrastruktūra jā sakārto

Uzklausījuši jaunumus un ieceres, uzņēmēji sarunu turpināja par ikdienas problēmām. Atkal atgādināja, ka jānodrošina, lai tūristi, kuri atbrauc ar vilcienu, no Augšlīgatnes varētu nokļūt Līgatnē ar autobusu. Pašvaldības vadītājs atzina, ko šo jautājumu nevar atrisināt, un paskaidroja, ka sabiedriskais transports ir braukšanai uz darbu un mājās.

Uzņēmējs Marģeris Zeitmanis uzsvēra, ka pašvaldībai tikai jāsakārto vide, infrastruktūra un informatīvā telpa, uzņēmēji savā teritorijā visu izdarīs. “Ja nebūs saņemtas vides, tualesu un informācijas, būsim, kur esam, daudzi paskries garām. Var diskutēt par rāmu Līgatni, bet jāskatās, kas ir apkārt. Norādes nav mainītas gadiem, plāksnes nolupušas. Ēka,

kurai garām iet tūristi, apsegta ar plēvi, tā pieder pašvaldībai. Pa kādu apkārtni jāiet līdz papīrfabrikai? Mēs, vietējie, pierodam, bet tie, kuri ierodas, ierauga neglīto. Nevajag miljonus eiro, lai sakārtotu. Atkritumu konteineri regulāri jāpārpildīti, no soliņa pie domes palikuši divi stabi. Vai tas ir mūsu lepnums Līgatnē?” problēmas ieskicēja uzņēmējs.

Līgatnes apvienības pārvaldes vadītāja Līga Medne solīja pārorganizēt sētnieku darbu, lai svētdienas rītā konteineri nav pilni. “Vides sakārtošana ir pārvaldes ziņā. Diemžēl ikdienā pie daudzām lietām pierodam un neievērojam nekārtības. Arī to, ka Līgatne ir ieaugusi krūmos, ka daudzas skaistās vietas nav redzamas. Plānojot nākamā gada budžetu, ir mērķis paveikt daudzus darbus. Arī piesaistīt ainavu arhitektu,” pastāstīja L.Medne.

Uzņēmēja Sarmīte Šteine vērsa uzmanību, ka kādreiz bijis stends ar karti, kurā redzams viss bijušais Līgatnes novads. Tas noņemts. “To, kuri strādā otrpus šosejai, vairs vienkārši nav. Arī tagad runājam par Līgatni, pilsētu, bet ir arī Augšlīgatne. Paveicies tiem, kuri pagastā ir pa ceļam uz pilsētu, viņiem nepabrauc garām,” teica S.Šteine.

S.Jermičuka paskaidroja, ka diemžēl norāžu zīmes un informatīvie stendi izgatavoti par projekta finansējumu un tam nav pēctecības. “Līgatnes Tūrisma un kultūras centra aktivitātēm šogad ir savs budžets. Par to, kādas izskatās norādes zīmes, kāpēc noņēma karti, atbild pārvalde. Un par visiem saimnieciskajiem jautājumiem novadā atbild apvienību pārvaldes, tām ir savs budžets. Ikdienā daudz dzirdu, ka it kā Cēsīs pieņemts lēmums, tāpēc, piemēram, negreiderē ceļu, vai Cēsīs nav iedevušas mikrofonus Svecīšu vakaram. Tas ir aplam. Tad vēl varētu atsaukties uz Briseli, kas kaut ko aizliedz,” skaidroja novada vadītājs.

Ja nav laba, labāk nevajag

Plašāka diskusija raisījās par tūrisma mājaslapu *visitligatne.lv*. Tajā informācija ir tikai latviski un angļiski, savukārt Siguldas mājaslapā tā ir četrās valodās, bet Tartu – septiņās. Mājaslapa ir gadiem veca, tagad tajā jābūt informācijai arī skandināvu valodās, igauņu.

“Mājaslapai, ja svešvalodās neliel informāciju, nav jēgas. Lai būtu informācija, tā jātulko, un tas maksā. *Visitligatne.lv* jāsakārto, patlaban tajā nav sistēmas. Jābūt vienotai koncepcijai par informāciju. Līgatnē ienākuši jauni tūrisma uzņēmēji, gribam, lai, runājot par Līgatni, stāsta ne tikai par pilsētu, bet arī pagastu,” viedokli pauda S.Šteine. Runājot par tūrisma bukletiem, izskanēja pārmetums tā veidotājiem, jo angļiskajā tekstā pielauts pārāk daudz kļūdu.

Uzņēmējs Edgars Ricevs atzina: “Nav vērts vilkt veco *visitligatne.lv*. Informācijai svešvalodās jābūt. Diskusijā ar TIC speciālistiem jāsaprot, kāda informācija nepieciešama, kā notiek tās apmaiņa, kā sadarbosimies.”

M.Lasmane atzina, ka par *visitligatne.lv* nākotnē vēl jādiskutē.

Tualetes pilsētā būs

Jau gadiem katrā uzņēmēju tikšanās reizē tiek runāts, ka Līgatnes pilsētā nepieciešamas sabiedriskās tualetes. Tūristi izmanto kultūras nama tualetes, bet brīvdienās un vakaros, kad tas slēgts, viesi izmanto kafejnīcu labiercības. Dažkārt tūristu autobusus.

“Arī TIC strādā kā sabiedriskā tualete. Darbinieku ir tik, cik ir. Līdz šim nevienam nav bijis konkrēts priekšlikums, kur tualetes novietot, kurš uzturēs,” bilda S.Jermičuka, bet I.Putniņš atzina, ka arī citur jau agri vakaros tualetes slēdz, jo baidās no vandaļiem.

Līgatnes apvienības pārvaldes vadītāja Līga Medne pastāstīja, ka

problēma tiek risināta un, cerams, nākamajā tikšanās reizē varēs skaidri pateikt, kur būs tualete.

Vai vajag pašvaldības TIC informāciju

Tūrisma stratēģijā paredzēts, ka TIC novadā būs Cēsīs, Līgatnē un Vecpiebalgā. Informācijai par piedāvājumu novadā vajadzētu būt arī tūrisma uzņēmējiem. “Uzņēmēju darba laiks nav ierobežots, kur apgrozās tūristi, tur arī jābūt informācijai,” sacīja J.Rozenbergs, bet I.Putniņš atgādināja, ka jau tagad daudzviet uzņēmēji veic tās funkcijas, ko dara TIC. Arī pašvaldībai ir tūrisma objekti – pilis: Āraiši, būs Lielstraupes pils.

“TIC ir kā vidutājs, izzinot tūristu vēlmēs – vai vēlas paēst, pastaigāties vai izkļaidēties -, iesakām, kurp doties. Līgatni daudzi izvēlas kā galapunktu, uzturas te divas trīs dienas. Tūrists jau daudz uzzina, apmeklējot dažādas vietas, bet vienalga ienāk TIC,” skaidroja S.Jermičuka, bet S.Šteine atgādināja, ka līgatnieši ir ieinteresēti, lai tūristi te paliek.

E.Ricevs ierosināja izvērtēt, vai un kur novadā vajag TIC, ko finansē pašvaldība. “Saliekam domas kopā un dodam ziņu pašvaldībai, jo katram savi jautājumi, redzējums, vajadzības,” teica uzņēmējs. □

Lappusi sagatavoja
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA “Cēsu Druva”.